

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۲۵ ■ چهارشنبه ■ ۲۴ شهریور ۱۴۰۰

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرمسئول: مهدی شفیعی
سرپریر: جواد دلیری

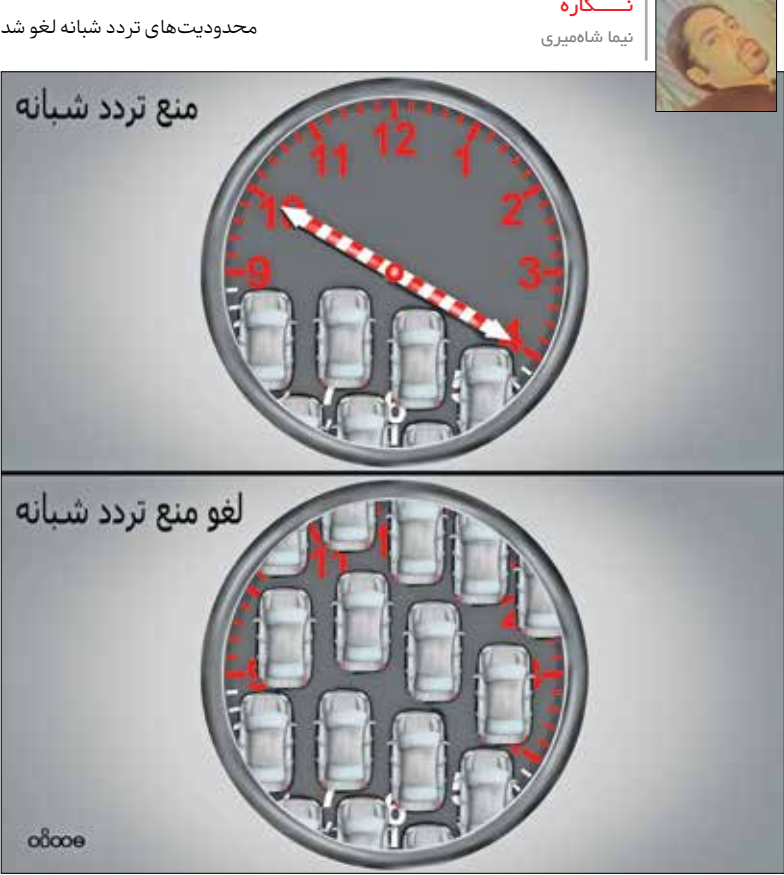
اذان ظهر ۱۳/۰۰ | اذان مغرب ۱۹/۳۰ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۷ | اذان صبح فردا ۵/۲۳ | طلوع آفتاب فردا ۶/۴۸

امام علی (ع):

هرکه شمشیر ستم برکشد،با همان کشته شود.

سخن روز

غررالحکم ودررالکلم، ج ۱، ص ۵۹۷

هنرمندان در فضای مجازی

■ بازار داغ تولیدات فرهنگی در فضای مجازی

واکنش‌ها نسبت به خبر ممنوعیت مدارس از دادن پرونده تحصیلی به مادران یکی از پربازخوردترین خبرها در فضای مجازی بود که اهالی فرهنگ و هنر هم به آن واکنش‌شان دادند. اگر چه روز گذشته آموزش و پرورش ممنوعیت دریافت کارنامه فرزندان از سوی مادران را تکذیب کرد اما همین تکذیبیه هم بی‌بازخورد نماند و برخی از هنرمندان از جمله لیلی گلستان از تأثیرگذاری این واکنش‌ها نوشتند. فارغ از این ماجرا، بخش قسمت ششم سریال «خاتون» به کارگردانی تینا باکراون و دعوت به تماشای قسمت تازه این سریال از سوی اغلب بازیگران آن، تصویری بود که به تعداد زیاد در این فضا بازنشر شد. فضای مجازی و صفحات اینستاگرام هنرمندان این روزها بیشتر به فضایی برای اطلاع‌رسانی از تولیدات تازه‌شان تبدیل شده است و اخبار ساخت یا بخش این آثار در صفحات شخصی آنها دیده می‌شود.

چهره‌ها

حمید فرخ‌نژاد، آژونسی از سریال «میدان سرخ» منتشر کرده و از بخش اولین قسمت آن خبر داده است. با پایان سریال «زخم کاری» محمدحسین مهدویان، «میدان سرخ» قرار است از روز جمعه ۲۶ شهریورماه از فیلمو بخش شود. «میدان سرخ» نام اولین سریال ابراهیم ابراهیمیان در مقام کارگردان است و جواد نوروزبینگی به‌عنوان تهیه‌کننده او را همراهی می‌کند. ابراهیم ابراهیمیان فیلم‌های «ارسلان آگهی تسلیت برای روزنامه»، «عادت نمی‌کنیم»، «پیلوت» و «دابلند» را در کارنامه خود دارد و این اولین سریالی است که با حضور ستاره‌های سینمای ایران و در ژانری متفاوت کارگردانی خواهد کرد. حمید فرخ‌نژاد، مهتاب کرامتی، بهرام افشاری، رضایزدانی، سعید داخ، کاظم سیاحی، مهدی حسینی نیا، مسعود کرامتی و... از جمله چهره‌هایی هستند که در این سریال حضور دارند.

رضا صادقی بخشی از کلیپ تازه‌اش با عنوان «هیچی» را منتشر کرده و نوشته است: «خیلی‌ها رو می‌شناسم که خیلی قبله پال‌های سنگ خورده و زخمی‌شون رو جمع کردن و در جواب همه سؤال‌ها گفتن‌ها فقط یک «هیچی» «بزرگ صدای آرام سکوت‌شونه. یکی مثل من، مثل تو که می‌خونی، مثل اوایی که می‌شناسیم، همون دیگه بی‌چون شده شلاق این روزگاری هستیم که ..... با ولش کن، همون «هیچی...» در میان هشتک‌های این پست نام‌علی انصاریان هم دیده می‌شود.

کاظم هزیر آزاد بازیگر سینما و تئاتر که اوایل شهریورماه در سوگ از دست دادن پسرش آرمان نشست و عکس خاک‌سپاری غریبانه پسرش در فضای مجازی بازنشر شد، روز گذشته با انتشار پستی در صفحه اینستاگرام از همدلی مردم و هنرمندان قدردانی کرد. در یادداشت او آمده است: «از چهتی خدا را شاکرم که از دست دادن فرزندم آرمان مرا متوجه کرد که چقدر فرزندان دیگر دارم که همه مرا دوست دارند و به صبر و بردباری می‌خوانند. فرزندان عزیزم از همه شما سپاسگزارم شما را به خدا مواظب خودتون باشید و مرا خوشحال کنید چون آرمان مواظب خودش نبود.»

اکتای برانه‌ی که این روزها در حال ساخت فیلم تازه‌اش «پیر پسر» است تصویری از خودش و حسن پورشیرازی را منتشر کرده و از پیوستن این بازیگر به فیلم تازه‌اش خبر داده و نوشته: «او از خوشبختی من است که با چنین دوستانی همکاری می‌کنم.» پیش از این نام حامد بهداد و لیلا حاتمی به‌عنوان بازیگران این فیلم اعلام شده بود. این فیلم به تهیه‌کنندگی بابک حمیدیان برودی در تهران جلوی دوربین می‌رود.

سارا بهرامی به همراه دیگر بازیگران فیلم «علفزار» از جمله مانده طهماسبی تیرزی از این فیلم به کارگردانی کاظم دانشی را منتشر کرده و از اتمام فیلمبرداری آن خبر داده است. در «علفزار» به تهیه‌کنندگی بهرام رادان، بازیگرانی همچون پژمان جمشیدی، سارا بهرامی، ستاره پسیانی، تران پروانه، مانده طهماسبی، عرفان ناصری، رؤیا جاویدنیا، مهدی زمین پرذا، یسنا میرطهماسب و... حضور دارند. طبق اخبار، این فیلم که مضمونی اجتماعی دارد، بر اساس داستان‌هایی واقعی نوشته شده است.

دانش اقباشاوی کارگردان سینما با جمله‌ای از ناؤومی وایز «یک فیلم کوچک از نیکولاس ری: می‌تواند به شدت هولناک باشد» علاقه‌مندان جدی سینما را به تماشای آثار این فیلمساز دعوت کرده است: از نیکولاس ری، فیلم ببینیم و مهارت فیلمسازی خود را افزایش دهیم حتی وقتی پول کم است با مهارت می‌شود فیلم خوب ساخت. از «ری» فیلم ببینیم.

عالیه عطایی نویسنده ایرانی-افغانستانی ساکن ایران که بعد از اتفاقات رخ داده در وطن‌اش فعالیتش در اینستاگرام پررنگ‌تر شده، عکسی ازپل ملان در هرات منتشر کرده و از آن به‌عنوان میعادگاه عاشقانه پدر و مادرش در دهه هفتاد میلادی یاد کرده‌است. او در بخشی از یادداشت‌اش برای این تصویر نوشته: «وطن» برایم به‌قطعائی خرد تقسیم می‌شود. به آدم‌ها، مکان‌ها، مثلاًخیابانی در تربت‌جام وطنم است تا همین پل ملان در هرات کافه همیشگی‌ام در تهران وطنم هست تا صحن مسجد بی‌بی بزرگ در سمرقند یا حتی دورتر هم وطن‌هایی دارم که با میز و صندلی و در و پنجره و آدمی برایم معنی پیدا می‌کند.»

همایون اسعدیان: تغییر کد بیمه سینماگرا‌ها از «صیادان فصلی دریای جنوب» نیازمند همراهی مجلس است

یکی از محورهای اساسی که باید توسط مجلس به‌عنوان نهاد قانونگذار حل شود، موضوع بیمه تأمین اجتماعی سینماست که متأسفانه در سینما بیمه بسیار ضعیف و پر از مشکلی داریم، آن هم به این دلیل که شغل و حرفه سینما در وزارت کار و سازمان تأمین اجتماعی تعریف مشخصی ندارد. درواقع حدود ۲۰ سال قبل سینماگران با کدی به‌نام «صیادان فصلی دریای جنوب» بیمه شده‌اند و بعد از این همه سال به همان کد باقی‌مانده‌اند. نتیجه این اتفاق این شده که الان یک فیلمبردار، بازیگر یا طراح صحنه معتبر وقتی بازنشسته شود حقوقی معادل دو میلیون تومان می‌گیرد که این در شأن او نیست. این مشکل نیاز به تغییر کد دارد که با وجود سال‌ها پیگیری در وزارت کار هنوز میسر نشده است.

بخشی از سخنان کارگردان یوسیدخن روی ماه در گفت‌وگو با ایسنا

کتاب گوش کنید تا به آرامش برسید

هر تهرانی در طی روز ۳۱ دقیقه در ترافیک می‌ماند. می‌توان این لحظات را با شنیدن کتاب صوتی سپری کرد. باید قبول کنیم که در عصر مدرن ترافیک هست و باید از زمانمان به‌خوبی استفاده کنیم و چه کاری بهتر از گوش کردن کتاب. باید بدانیم که وقتی کتاب صوتی گوش می‌کنیم، به آرامش می‌رسیم و حتی صدای بوق ماشین‌ها و صداهای آزار دهنده اطراف خود را هم نمی‌شنویم. گاهی بعضی از مردم بخصوص جوان‌ترها را می‌بینم که با شنیدن موزیک اوقات‌شان را در ترافیک می‌گذرانند یا رادیو گوش می‌دهند، همه این کارها بسیار خوب است. اما اگر روزی نیم ساعت در ترافیک کتاب صوتی گوش دهیم، بتدریج متوجه می‌شویم که در طول بازه زمانی مثلاً یک ماه چقدر کتاب خوانده‌ایم. از دیگر مزیت‌های شنیدن کتاب صوتی باید به این نکته اشاره کنم که زمانی که پشت فرمان نشست‌ه‌ایم و نمی‌توانیم کتاب بخوانیم، چندین صفحه از یک کتاب را می‌شنویم، بدون آنکه تمرکزمان از رانندگی دور شود. یادم می‌آید که در زمان‌های گذشته ما برای فرزندانمان آنقدر کتاب می‌خواندیم تا خوابشان ببرد اما اکنون اکثر

مسعود فروتن نویسنده، مجری و کارگردان سینما

باز خوانی یک مقاله قدیمی

یک وقتی در همین ستون یک کتاب معرفی کردم به نام «کارنامه خورش» که یک کتاب آشپزی بود از دوران قاجار و وقتی به این غذاها نگاه می‌کردید می‌دیدید چه تنوعی است در این غذای ایرانی و چه‌ها که نمی‌شود با این برنج و گوشت و پاکوشتی ساخت. حالا اینها را نوشتم که برسم به عبدالحسین زرین کوب که امروز روز درگذشت این استاد ادبیات و فرهنگ ایران است. اما این مقدمه به آقای زرین کوب خودمان چه ارتباطی دارد؟

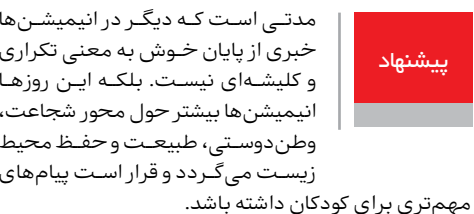
همین جناب زرین کوب در کتاب «از چیزهای دیگر» یک مقاله دارد به اسم «سفره ایرانی» و در این سفره ایرانی می‌آید از فرهنگ غذا در ایران حرف می‌زند و می‌گوید عجب فرهنگی دارد این غذا خوردن در ایران. برای همین است که در این نوشته می‌خواهم به بهانه درگذشت این استاد بی‌بدیل فرهنگ ایران ببینیم سفره ایرانی از نظر او چطور است؟

این مقاله یک مقاله ادبی اجتماعی است. زرین کوب می‌گوید که کدام شاعر و نویسنده از چه غذاهایی سخن گفته است و همین سخن گفتن از غذاهاست که فرهنگ را می‌سازد. فرهنگی که اسمش را گذاشته سفره ایرانی. شما چطور از میهمان‌ها پذیرایی می‌کنید؟ کدام پلوها و خورش‌ها سر سفره می‌گذارید و با میهمان چطور برخورد می‌کنید. البته زرین کوب می‌آید و کمی به عفت‌تری می‌رود و به اساطیر هم پا می‌گذارد و می‌گوید اهریمن

خورش را اختراع می‌کند و پا را به دوره ساسانی می‌گذارد و می‌گوید انواع خورش‌ها در آن دوره کدام‌ها بوده‌اند؛ مثلاً خورش خراسانی، خورش رومی، خورش شاهی و خورش دهقانی. خود همین تقسیم‌بندی خیلی جذاب است و اینکه در هریک از این نوع‌ها گوشه چه جایگاهی دارد و چه شکلی است. اصلاً انگار غذاهایی که در هر دوره شاه‌ها و دهقان‌ها می‌خورده‌اند متفاوت بوده است. طبیعی هم است که شاه یک چیز بخورد و رعیت چیز دیگری بخورد اما شما حتماً نام «حسرت الملوک» را شنیده‌اید. همان غذای جغور بغور که با جگر درست می‌شود رعیت می‌خوردند و در دوران قاجار اهالی دربار نمی‌خوردند اما چون دلشان می‌خواست از این غذا بخوردند و همین شده که نامش شده حسرت الملوک.

زرین کوب دوره تاریخی را پیش می‌گیرد و خودش را می‌رساند به دوره اسلامی و می‌گوید اعراب چه چیزی با خود به ایران آورده‌اند. قوت غالب آنها چه بوده و از خرم‌وا لبنیات حرف می‌زند عادت غذایی اعراب را با ایرانیان مقایسه می‌کند و براساس سند تاریخی می‌گوید اعراب از آنچه ایرانیان می‌خورده‌اند متعجب بوده‌اند و همین برخورد فرهنگ‌هاست که خورش‌های ایرانی آرام آرام به سمت اعراب می‌رود. بعد هم که در دوره‌های دیگر از تکلف غذایی پادشاهان دوره‌های مختلف حرف می‌زند و می‌گوید کدام دوره سفره‌شان چقدر رنگین‌تر بوده است. اما اینکه بدانید مثلاً ناصرالدین شاه کدام آش را دوست داشته باشد جذاب باشد و این مقاله به شما می‌گوید همین آش سرخه حصار چقدر به مذاق قبله عالم خوش می‌آمده است. زرین کوب یادی هم می‌کند از کتاب شاه‌عبدالعظیم و از طعم آن حرف می‌زند و از تفاوت طبخ آن در دوره ناصری تا الان سخن می‌گوید. خلاصه اینکه این مقاله یک مقاله خوشمزه است که می‌شود در لحظه لحظه آن آدم احساس ضعف کند و دلش هرکدام از این غذاها را بخواد.

مدتی است که دیگر در انیمیشن‌ها خبری از پایان خوش به معنی تکراری و کلیشه‌ای نیست. بلکه این روزها انیمیشن‌ها بیشتر حول محور شجاعت، وطن دوستی، طبیعت و حفظ محیط زیست می‌گردد و قرار است پیام‌های مهم‌تری برای کودکان داشته باشد.

یکی از این کارهای اخیر والت دیزنی «رایا و آخرین اژدها» است. انیمیشنی تولید کمپانی استودیو سینیمایی والت دیزنی و محصول سال ۲۰۲۱ است. داستان در سرزمینی به اسم کوماندرا می‌گذرد. جایی که ۵ قبیله توسط یک اژدها خلق شده و ۵ قبیله در آن به خوبی و خوشی زندگی می‌کنند. تا اینکه اختلاف بین قبیله‌ها برسر جواهر اژدها باعث می‌شود که طبیعت از بین برود و انسان‌ها سنگ شوند. حال دختر جوانی به اسم «رایا» تصمیم می‌گیرد به مردم این سرزمین کمک کند تا دوباره همه متحد شوند و دنیا را نجات دهند.

این فیلم به کارگردانی دان هال و کارلوس لوپز استرادا است که پیامی ساده برای کودکان سراسر جهان دارد؛ اتحاد، دوستی و از همه مهم‌تر اعتماد. اما قرار نیست این پیام جدی و خشک به مخاطبان داده شود، بلکه طنز و فانتزی چاشنی اصلی این کار است.

رایا شخصیت اصلی در مسیری قرار می‌گیرد که باید ناجی سرزمین‌اش باشد و دراین مسیر به اژدهای مهربانی می‌رسد که به همه کس و همه چیز اعتماد دارد؛

درست برخلاف رایا که در کودکی اعتماد او باعث از بین رفتن سرزمین و سنگ شدن پدرش شده است. حال این رابطه علل و معلولی با تیم عجیب اما بانمک که شامل چند میمون و یک دختر بچه و یک پسر نوجوان و مردی قوی‌هیکل و اژدها است، باید با کمک هم تکه‌های سنگ اژدها را کنار هم قرار بدهند تا زمین دوباره زنده شود و این کار با نقشه‌های جنگی پسر بچه یا نقشه‌های ساده‌انگازانه اژدها صورت نمی‌گیرد بلکه با دوستی و اعتماد این نقشه به پیروزی می‌رسد. این انیمیشن جذاب را می‌توانید از فیلمو و نماوا ببینید.

- **رایا و آخرین اژدها**
- **کارگردان دان هال و کارلوس لوپز استرادا**
- **محصول سال ۲۰۲۱**

محبت آتشی در جانم افروخت

که تا دامان محشر بایدم سوخت

عجب پیراهنی بهرم بریدی

که خیاط‌اجل مبیادش دوخت

دیوان بابا طاهر

منابع نهضت عاشورا-۳۱

نظرات عالمان دین درباره زیارت ناحیه مقدسه

اسماعیل علوی دبیر گروه پایداری

«المزار الکبیر» تألیف محمد بن جعفر مشهدی (م ۶۱۰ق) شامل زیارات مشاهد مشرفه معصومین (ع) یکی دیگر از منابع واقعه عاشورا محسوب می‌شود. المزار، هشت بخش دارد که هر کدام دارای ابوابی است. این اثر یکی از قدیمی‌ترین منابع اسلامی در آداب

زیارت و ادعیه اماکن مقدسه و برخی ماه‌های قمری به‌شمار می‌رود. بسیاری از عالمان بزرگ شیعه به این کتاب اعتماد کرده و روایات، زیارات، اعمال و ادعیه آن را در کتاب‌های خود آورده‌اند.

مؤلف کتاب با وجودی که از مشایخ نقل حدیث بوده و نامش در بسیاری از اجازات دیده می‌شود، اما اطلاع چندانی در مورد شخصیت وی در منابع تاریخی در دست نیست. تنها می‌دانیم او در قرن ششم هجری می‌زیسته است. دیگر آگاهی در ارتباط با مؤلف این کتاب آن است که «المزار الکبیر» را به درخواست فردی به نام ابوالقاسم هبة‌الله بن سلمان نگاشته و ضمن آن، زیارات و اعمال مسجد کوفه، اعمال ماه‌های رجب، شعبان، رمضان و ادعیه وارده در این ماه‌ها، اعمال مختص هر شب و روز و دعا‌های ایام هفته و تعقیبات نمازهای یومیه و برخی ادعیه دیگر را ذکر کرده است. بر این اساس نظراتی گاه متضاد پیرامون مؤلف و اثرش بیان شده است. عالمان بزرگی نظیر «سید بن طاووس» در مصباح الزائر، «عبدالکریم بن طاووس» در فرحة الغری، «علامه مجلسی» در بحار و دیگران بروی اعتماد کرده‌اند و علامه مجلسی کتاب محمد بن جعفر مشهدی را «المزار الکبیر» نامیده و در ارتباط با آن گفته: «از روایات آن فهمیدم که کتاب معتبری است.»

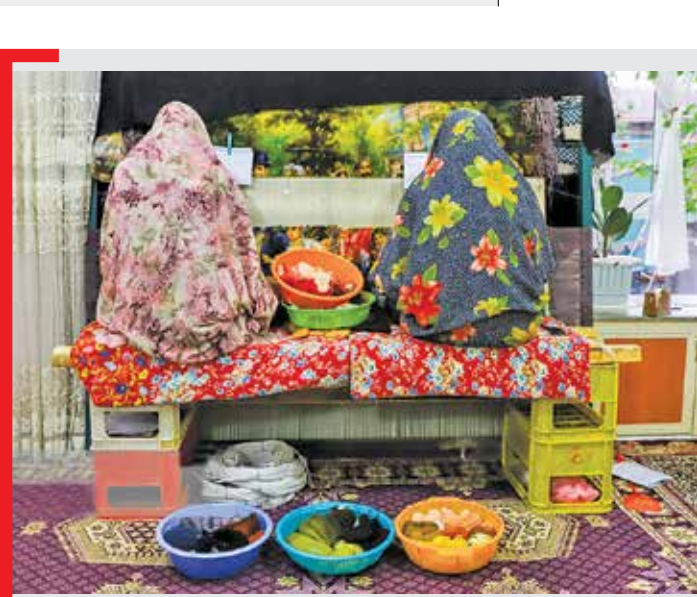
برخی از علمای شیعه، بویژه متأخرانی همانند آیت‌الله خویی اعتبار کتاب المزار الکبیر این مشهدی را نمی‌پذیرند و وی را شخصی مجهول‌الهویه می‌دانند. از این کتاب سه نسخه قدیمی باقی مانده که یک نسخه آن در کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی موجود است. چاپ نسخه‌ای که در کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی نگهداری می‌شود مربوط به دوران صفویه است.

مهم ترین موضوعی که موجب اظهارنظرهای مختلف پیرامون این کتاب شده زیارت ناحیه مقدسه سیدالشهدا(ع) و شهدای کربلا منسوب به امام عصر(عج) است که ضمن توصیف برخی از صحنه‌های واقعه عاشورا به معرفی قاتلان اباعبدالله الحسین(ع) می‌پردازد. زیارت ناحیه مقدسه یا اول بار شیخ طوسی با سلسله اسناد خود روایت کرده و گفته است: «این زیارت در سال ۲۵۲ هجری از ناحیه مقدس حضرت حجت(عج) صادر و به دست «شیخ محمد بن غالب اصفهانی» رسیده است.»

متن زیارت خطاب به سیدالشهدا(ع) و شهدای کربلاست و نام یکایک آنان با ذکر اوصاف و خصوصیات و نیز اسامی قاتلان شهدا در آن آمده است و زیارت این‌گونه آغاز می‌شود: «السلام علیک یا اول قاتل من نسل خیر سلیل .....

پس از شیخ طوسی، شیخ مفید (م. ۴۱۳ق.)، ابن زیارت را در کتابی جزو اعمال روز عاشورا آورده است. در حال حاضر از کتاب شیخ طوسی و شیخ مفید که این زیارت در آنجا به ثبت رسیده نشانی در دست نیست. پس از شیخ مفید، شاگردش سیدمرتضی علم‌الهدی (م. ۴۳۶ق.) از آن در کتاب مصباح الزائر خویش یاد کرده، اما این کتاب هم در دسترس نیست. ازاین رو کتاب المزار الکبیر تألیف ابوعبدالله محمد بن جعفر المشهدی یکی از قدیمی‌ترین منابع اسلامی درباره زیارت است که زیارت ناحیه مقدسه را نقل کرده و برخی به احتمال صرف ولو اندکی در زیارت آن را به‌طور مطلق معتبر نمی‌دانند.

ازاین‌رو برخی از علمای امامیه با این استدلال که روایات، ادعیه و زیاراتی که با سلسله سند متصل از مؤلف تا معصوم بیان نشده باشند، روایاتی ناقص و مقطوعه محسوب شده و مشخص نیست چه میزان از آن سخنان مؤلف بوده و چه میزان سخنان معصومین (ع) است. اگر چه محدث نوری، با استناد به برخی از جمله‌های مقدمه کتاب گفته است که: «... تمامی این زیارات و ادعیه، توسط روایان مورد اعتماد به مؤلف رسیده است.» و بر این اساس مؤلف و کتاب را معتبر دانسته است.

عکس نوشت

نام ایران و فرش باهم گره خورده است؛ هنری با قدمت بسیار.شهر سردرود واقع در شهرستان تبریز است و مردم این شهر به بافتن تابلو فرش معروف هستند.تصویری از ایستگاه‌شان می‌دهد بافت تابلو فرش، رنگرزی، رسیدگی، بافندی و شیرازه‌دوزی جزو مشاغل عموم مردم و بخصوص بانوان خانه‌دار محسوب می‌شود. انگار که حجم عظیمی از هنر تابلوفرش ایران به‌دست مردم این شهر بافته می‌شود.